

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๑/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารอาคารสงเคราะห์เกี่ยวกับ
หลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ผู้อุทธรณ์ : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๙/๑๑๒ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงผู้จัดการธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาอุบลราชธานี ขอตรวจสอบทรัพย์สินที่เป็น สหกรณ์ทรัพย์ประเภทบัญชีเงินฝาก ตราสาร พันธบัตรและอสังหาริมทรัพย์ตลอดจนทรัพย์สินอื่นที่มี เจื่อนไขผูกพันกับธนาคารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา รายนาย ก. และนาย ข. เพื่อนำไปบังคับคดี

ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหนังสือ ที่ สกอ.(อบ.) ๓๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า หากธนาคารเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคลไป จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) และไม่เข้าข้อยกเว้น ให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๑) – (๙) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๙/๓๕๖ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๗ ถึง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งธนาคารอาคารสงเคราะห์ ที่มีให้เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์มิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุป ความได้ว่า นาย ก. เดิมเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ ได้ ทำสัญญากู้เงินจากผู้อุทธรณ์เพื่อใช้เป็นทุนศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีนาย ข. เป็นผู้ค้ำประกัน ต่อมานาย ก. ขอลาออกจากการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยของผู้อุทธรณ์ และไม่ชำระเงินคืนให้แก่ผู้ อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองอุบลราชธานี ภายหลังศาลได้มีคำพิพากษาให้นาย ก.

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๑/๒๕๕๗

และนาย ข. ชดใช้เงินจำนวน ๒๗๓,๖๘๒.๑๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด แต่บุคคลทั้งสองไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ศาลปกครองอุบลราชธานีจึงมีหมายบังคับคดีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๙/๑๐๕๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ชี้แจงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๓ มีวัตถุประสงค์ให้บริการสาธารณะด้านการศึกษา ตามมาตรา ๖ และมีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๘ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นหน่วยงานของรัฐ และอธิการบดีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับการขอข้อมูลข่าวสารในครั้งนี้นั้น ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของนาย ก. ที่ ๑ และนาย ข. ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ตามหมายบังคับคดีศาลปกครองอุบลราชธานี และผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๓๐.๗/ว๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ (๔) ในการขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธนาคารและสถาบันการเงินนั้นๆ ไปยังธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาอุบลราชธานี เพื่อขอตรวจสอบรายการทรัพย์สิน สหกรณ์ทรัพย์สิน ประเภทเงินฝาก ตราสาร พันธบัตรและอสังหาริมทรัพย์ตลอดจนทรัพย์สินอื่นที่มีเงื่อนไขผูกพันกับธนาคารของลูกหนี้ตามหมายบังคับคดีทั้งสองราย จึงเป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งอยู่ในความครอบครองดูแลของธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาอุบลราชธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนต่อหน่วยงานแห่งอื่นหรือผู้อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริง จึงเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีจึงสมควรที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๑/๒๕๕๗

ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีหนังสือด่วนมาก ที่ กก.ล.๑๔๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ถือหุ้นสรุปความได้ว่า ผู้ถือหุ้นไม่ได้อ้างกฎหมายที่ให้อำนาจมหาวิทยาลัยไว้เป็นการเฉพาะ และไม่ได้มีหมายแจ้งคำสั่งศาล หรือหมายเรียกพยานเอกสารมายังธนาคาร หากธนาคารตรวจสอบหรือเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ไม่มีสิทธิในการตรวจสอบข้อมูลซึ่งอยู่ในความครอบครองของธนาคารจะขัดต่อพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๓ ประกอบพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๕) และมาตรา ๒๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามอุทธรณ์มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ทรงสิทธิที่จะร้องขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้หรือไม่ เห็นว่า ถึงแม้ว่าผู้อุทธรณ์มีสถานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๓ ก็ตาม แต่การร้องขอข้อมูลข่าวสารในกรณีนี้เป็นเพียงการดำเนินการสืบทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับชำระหนี้ซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่งเท่านั้น มิได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๓ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นผู้ทรงสิทธิที่จะร้องขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบได้หรือไม่ เห็นว่า ทรัพย์สินที่เป็นสังหาริมทรัพย์ประเภทบัญชีเงินฝาก ตราสาร พันธบัตรและอสังหาริมทรัพย์ตลอดจนทรัพย์สินอื่นที่มีเงื่อนไขผูกพันกับธนาคารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา รายนาย ก. และนาย ข. เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของลูกหนี้ที่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้มาตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๖ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของลูกหนี้ของธนาคารอาจกระทบต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารได้ ถึงแม้ธนาคารอาคารสงเคราะห์จะเป็นธนาคารของรัฐก็ตาม ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอาจเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๑/๒๕๕๗

ส่วนข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ที่ว่าผู้อุทธรณ์เป็นบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น เห็นว่า บุคคลที่มีอำนาจขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นต้องเป็นบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายและกฎหมายให้อำนาจไว้โดยตรง แม้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะมีสิทธิติดตามบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้จนสิ้นเชิง ตามมาตรา ๒๑๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาก็ต้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยเจ้าหน้าที่ต้องสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้และนำข้อมูลไปขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งจึงจะบังคับคดีได้ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นเพียงผู้ดำเนินการเพื่อสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ในคดีมิใช่บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของธนาคารได้ ตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗